

OVERZICHT WERKGELEGENHEID
LUCHTHAVEN SCHIPHOL
PER 30 OKTOBER 2009

REGIOPLAN
BELEIDSONDERZOEK

OVERZICHT WERKGELEGENHEID
LUCHTHAVEN SCHIPHOL PER 30
OKTOBER 2009

- eindrapport -

drs. N. van den Berg
drs. N. Tijsmans

Amsterdam, maart 2010
Regioplanpublicatienr. 1957
Schipholpublicatienr. 09-716

Regioplan Beleidsonderzoek
Nieuwezijds Voorburgwal 35
1012 RD Amsterdam
Tel.: +31 (0)20 - 5315315
Fax : +31 (0)20 - 6265199

Onderzoek, uitgevoerd door Regioplan
Beleidsonderzoek in opdracht van
Schiphol Group.

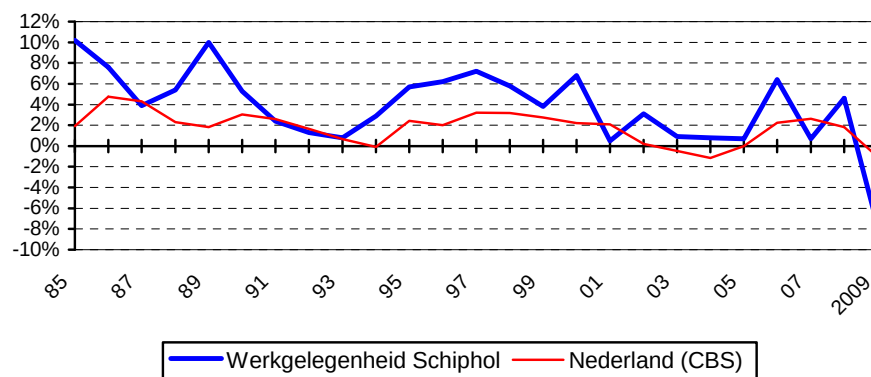
Samenvatting en conclusies		1
1	Inleiding	1
1.1	Leeswijzer	1
2	Werkgelegenheid op de luchthaven Schiphol	3
2.1	Ontwikkeling van de werkgelegenheid	3
2.2	Bedrijvendynamiek.....	8
2.3	Werkgelegenheid naar deelgebied op Schiphol	10
2.4	Kenmerken van werkzame personen	10
2.5	Werktijden van het personeel	12
2.6	Verwachtingen voor de komende jaren	12
2.7	Woongebieden van de op Schiphol werkzame personen .	13
Bijlagen		17
Bijlage 1	Kaart: Luchthaven Schiphol	19
Bijlage 2	Tabellen en figuren	21
Bijlage 3	Woonplaats van personen die werken op de luchthaven Schiphol	29
Bijlage 4	Woonplaatsen van op Schiphol werkzame personen (exclusief ingeleend personeel)	31
Bijlage 5	Verantwoording	35
Bijlage 6	Werkgelegenheidsenquête Schiphol 2009	39

SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Werkgelegenheid

De werkgelegenheid op de luchthaven Schiphol is in de periode van oktober 2008 tot en met oktober 2009 sneller gedaald dan de werkgelegenheid in Nederland.¹ Waar de werkgelegenheid in Nederland in 2009 is afgenomen met 0,1 procent, is de werkgelegenheid op Schiphol afgenomen met 7,7 procent. De belangrijkste reden dat de werkgelegenheid op Schiphol is gedaald, is de daling van de vervoersstromen als gevolg van de economische recessie. Daarnaast heeft de invoering van de vliegbelasting ook een bijdrage geleverd aan de daling van de werkgelegenheid. Hierdoor hebben passagiers de weg naar luchthavens net over de grens met Duitsland en België gevonden. Uit figuur S1.1 blijkt dat de werkgelegenheid van Schiphol zich in de afgelopen twintig jaar vrijwel altijd sneller heeft ontwikkeld dan de werkgelegenheid binnen Nederland.

Figuur S1.1 Groeipercentages werkgelegenheid Schiphol en Nederland vanaf 1985

In totaal werkten er op 30 oktober 2009 59.986 personen op de luchthaven; 5023 mensen minder dan in 2008. Het aantal bedrijven dat is gevestigd op Schiphol is ook gedaald. In 2009 telde Schiphol 544 bedrijven; in 2008 waren dat er 582.

Ontwikkeling categorieën bedrijven

De afname van de werkgelegenheid is bij alle categorieën bedrijven waar te nemen. De daling van de vervoersstromen op Schiphol zorgt ervoor dat in de categorie van bedrijven die direct bij het transport van goederen en passagiers betrokken zijn (luchtvaartmaatschappijen, expediteurs, afhandelingsbedrijven, luchtvrachtmaatschappijen en de luchthavenexploitant), een forse afname is.

¹ Bron: Statline (CBS). Werkzame beroepsbevolking (WZ BB): personen die ten minste twaalf uur per week werken.

In totaal zijn er in 2009 2202 werkzame personen minder bij deze categorie organisaties (-5,2%). De werkgelegenheid bij overheidsinstellingen is ten opzichte van het vorige jaar afgenomen met 218 werkzame personen (-5,2%). Bij de bedrijven die goederen en diensten aan passagiers en op Schiphol werkzame personen en/of bedrijven leveren, zoals bankinstellingen, schoonmaakbedrijven en reisbureaus, is een daling van het aantal werkzame personen met 574 geweest (-9,9%). De werkgelegenheid bij overige bedrijven is in vergelijking met 2008 gedaald met 2029 werkzame personen (-15,9%).

Verwachtingen voor komend jaar

Uit de verwachtingen die de bedrijven in oktober 2009 hebben uitgesproken over de ontwikkeling van het personeelsbestand in 2010, blijkt dat de bedrijven iets minder positief zijn gestemd dan in 2008. Van alle bedrijven met werkgelegenheid denkt 20,8 procent dat het personeelsbestand in 2010 zal groeien, vorig jaar was dit 22,9 procent. Tot slot verwacht 12,0 procent van de bedrijven een daling van het aantal personeelsleden, tegenover 8,4 procent in 2008.

Vacatures en flexibele arbeidskrachten

In oktober 2009 is het aantal vacatures afgenomen naar 721 vacatures, tegenover 1271 in dezelfde maand in 2008. Deze vacatures zijn sterk geconcentreerd bij een beperkt aantal bedrijven: 41 procent van de vacatures zijn te herleiden naar de Koninklijke Marechaussee en I-SEC Nederland, beide bedrijven die zich richten op de veiligheid op Schiphol.

In 2009 is er relatief meer vraag naar lager geschoold en hoger geschoold personeel. In 2008 was 27,0 procent van de vacatures voor lager opgeleiden, in 2009 is dit 32,9 procent. In 2008 was 19,7 procent van de vacatures voor hoger opgeleiden versus 22,1 procent in 2009. De vraag naar personeel met middelbaar niveau is gedaald van 47,1 procent in 2008 naar 38,1 procent in 2009.

Het aantal personeelsleden dat is ingeleend (uitzendkrachten, personeel dat is gedetacheerd en/of ingeleend) bij een Schipholbedrijf, is ten opzichte van 2008 gedaald. In 2009 zijn er in totaal 2554 ingeleende personeelsleden gemeld, tegenover 3608 in 2008.

Woonplaats Schipholwerknemers

Ten opzichte van vorig jaar is er weinig veranderd in de herkomst van de werknemers op Schiphol. 92,8 procent van de Schipholwerknemers woont in een van de vier Randstad provincies. 59,6 procent van de medewerkers woont in Noord-Holland, 19,9 procent in Zuid-Holland, 7 procent in Flevoland en 6,3 procent in Utrecht. 7,2 procent van de Schiphol medewerkers woont elders in het land.

In de omgeving van Schiphol zijn circa 35 gemeenten die binnen de 20 Kecontour van het nieuwe banenstelsel vallen. Deze gemeenten zijn vertegenwoordigd in CROS (Commissie Regionaal Overleg Luchthaven Schiphol).

Ruim de helft van de werknemers op Schiphol (55,9%) woont in het CROS-gebied.

Het aandeel werknemers dat in Amsterdam woonachtig is, kent de afgelopen tien jaar een neerwaartse trend. In 2009 woonde 17,9 procent van de Schipholwerknemers in Amsterdam.

1 INLEIDING

Sinds 1969 wordt jaarlijks een enquête uitgevoerd onder bedrijven die personeel in dienst hebben op de luchthaven Schiphol. Vanaf 1991 voert Regioplan Beleidsonderzoek deze enquête uit in opdracht van Schiphol Group. Het doel van de enquête is ontwikkelingen te meten die samenhangen met het aantal werkzame personen op de luchthaven.

De bedrijven is gevraagd naar gegevens op 30 oktober 2009 over:

- het aantal werkzame personen per deelgebied (Noord, Zuid, Zuidoost en Centrum);
- het aantal werkzame mannen en vrouwen;
- het aantal ingeleende personeelsleden (uitzendkrachten en bij het bedrijf gedetacheerd of ingeleend personeel);
- de werktijden van het personeel;
- het aantal vacatures;
- de opleidingseisen van de vacatures;
- de woonplaatsen van de werknemers (eerste vier cijfers van de postcode);
- verwachte ontwikkeling van het aantal werknemers;
- het vestigingsjaar van het bedrijf op de luchthaven Schiphol;
- de bedrijfsactiviteit.

1.1 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de resultaten van de werkgelegenheidsmeting beschreven en afgezet tegen landelijke ontwikkelingen. In bijlage 1 is een kaart van de luchthaven opgenomen. In bijlage 2 staat een uitgebreide beschrijving van de resultaten aan de hand van tabellen en figuren. Bijlage 3 geeft een grafische weergave van de woonplaats van personen die werken op luchthaven Schiphol. In bijlage 4 zijn de woonplaatsen van werknemers cijfermatig weergegeven in tabelvorm. De wijze van dataverzameling en een toelichting op de betrouwbaarheid van de gegevens staan in bijlage 5. De vragenlijst is weergegeven in bijlage 6.

2 WERKGELEGENHEID OP DE LUCHTHAVEN SCHIPHOL

2.1 Ontwikkeling van de werkgelegenheid

Aantal werkzame personen

Het aantal personen dat per 30 oktober 2009 op de luchthaven Schiphol werkzaam was, bedraagt 59.986. Daarmee is ten opzichte van 2008 sprake van een daling van de werkgelegenheid met 7,7 procent.

Tabel 2.1 **Overzicht van de werkgelegenheid op Schiphol (inclusief ingeleend personeel)**

	2009	2008	Verskil	
Aantal werknemers	59.986	65.009	-5.023	-7,7%

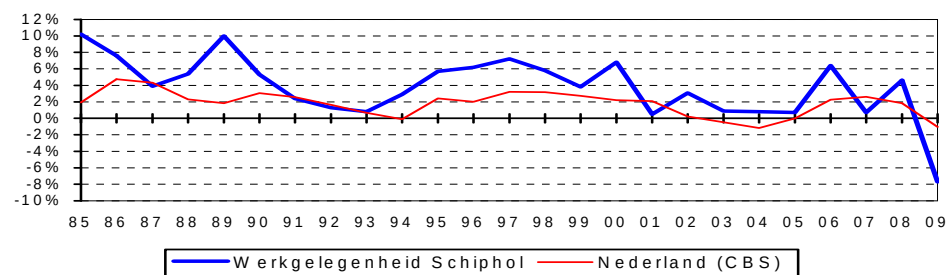
Werkgelegenheidsontwikkeling Schiphol en Nederland

In figuur 2.1 wordt een overzicht gegeven van hoe de werkgelegenheidsontwikkeling van Schiphol zich verhoudt tot de werkgelegenheidsontwikkeling van Nederland. In de figuur worden de groeipercentages vanaf 1985 getoond. Het groeipercentage van Schiphol in 2009 (-7,7%) ligt ver beneden het groeipercentage in 2008 (+4,6%).¹ In 2007 lag het groeipercentage, na een grote toename in 2006 (+6,4%), weer op het niveau van de groei in 2005 (+0,7%), 2004 (+0,8%) en 2003 (+0,9%).

De voorlopige cijfers van het CBS laten voor 2009 zien dat de werkgelegenheid in Nederland in vergelijking met 2009 is afgenomen met -0,1 procent. De werkgelegenheid op Schiphol is sneller gedaald dan de werkgelegenheid in Nederland. In de regel geldt dat er op regionale arbeidsmarkten sprake is van grotere fluctuaties in de werkgelegenheid dan op de Nederlandse arbeidsmarkt als geheel.

¹ Hierbij dient te worden opgemerkt dat de werkgelegenheid op Schiphol in 2008 een grote stijging kende, doordat in dit jaar twee grote organisaties zich op Schiphol hebben gevestigd en samen voor een toename van 1645 werknemers zorgden. Als we hiervoor corrigeren, dan was de stijging van de werkgelegenheid in 2008 lager geweest (+2,0% in plaats van 4,6%) en was het verschil in daling tussen 2008 en 2009 kleiner geweest.

Figuur 2.1 Groeipercentsages werkgelegenheid Schiphol en Nederland vanaf 1985²

Werkgelegenheidsontwikkeling op bedrijfsniveau

Op bedrijfsniveau hebben het afgelopen jaar verschillende ontwikkelingen plaatsgevonden. In tabel 2.2 en tabel 2.3 wordt een overzicht gegeven van de vijf bedrijven die in vergelijking met 2008 respectievelijk de grootste toename dan wel afname van personeel hebben gehad (in absolute aantallen).

Tabel 2.2 De vijf bedrijven met de grootste personeelstoename op Schiphol 2009 (absolute aantallen)

Naam bedrijf	Toename	Oorzaak toename
Koninklijke Marechaussee district Schiphol	128	Tekort aan personeel bij brigade grensbewaking ingevuld met personeel uit overige districten.
Servisair Amsterdam	67	Nieuwe klant.
EW Facility Services	65	Nieuw gevestigde onderneming.
Nayak Aircraft Service Netherlands B.V.	42	Oorzaak niet benoemd.
Swissport Cargo Services The Netherlands B.V.	33	Nieuwe klant.

Tabel 2.3 De vijf bedrijven met de grootste personeelsafname op Schiphol 2009 (absolute aantallen)

Naam bedrijf	Afname	Oorzaak afname
KLM NV	-453	Oorzaak niet benoemd.
Trigion Aviation Security Schiphol	-380	Afname van vraag naar diensten (N.B. in 2008 sterke toename van vraag gekend door een grote beveiligingsorder op Schiphol).
Martinair Holland NV	-307	Oorzaak niet benoemd.
Schiphol Group	-281	Reorganisatie.
APG Investments	-270	Verhuisd naar bedrijventerrein in Amsterdam. ³

² Bron: Statline (CBS). Werkzame beroepsbevolking (WZ BB): personen die ten minste twaalf uur per week werken.

³ Het betreft hier geen daling in het personeelsbestand, maar een verplaatsing van de bedrijfsactiviteiten naar gebieden buiten Schiphol.

Werkgelegenheidsontwikkeling naar bedrijfsactiviteit

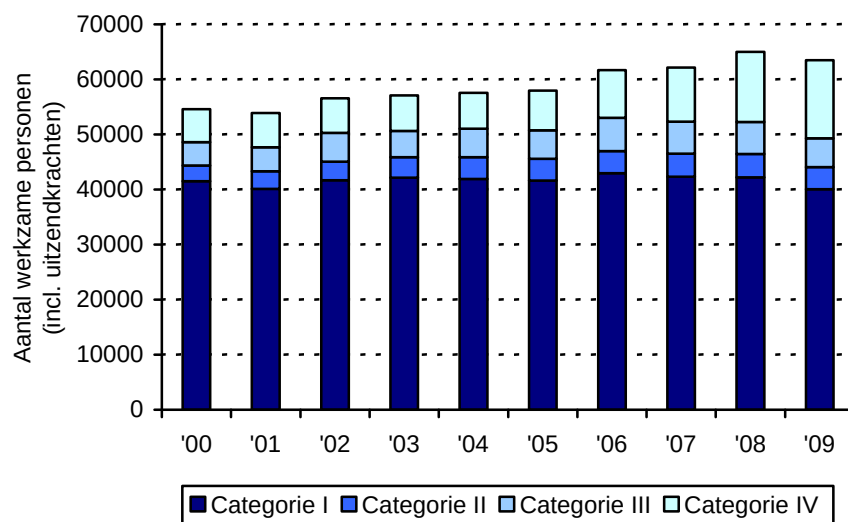
Hieronder wordt ingegaan op de ontwikkeling binnen het type werkgelegenheid.

De bedrijven zijn als volgt ingedeeld (zie ook bijlage 2, tabel B2.15).⁴

- categorie I: bedrijven die direct betrokken zijn bij het luchttransport;
- categorie II: overheidsinstellingen;
- categorie III: bedrijven die goederen/diensten leveren aan passagiers, werkzame personen en/of bedrijven;
- categorie IV: overige bedrijven.

In figuur 2.2 is per bedrijfscategorie de werkgelegenheidsontwikkeling weergegeven. In de figuur is te zien dat de werkgelegenheid in categorie IV (overige bedrijven) in de loop van de jaren is toegenomen. De werkgelegenheid in de andere categorieën verandert niet wezenlijk in de loop van de tijd.

Figuur 2.2 Ontwikkeling werkgelegenheid per categorie vanaf 2002

Categorie I

De bedrijven die direct bij het transport van goederen en passagiers betrokken zijn, zoals luchtvaartmaatschappijen, expediteurs, afhandelingsbedrijven, luchtvrachtmaatschappijen en de luchthavenexploitant (zogenoemde categorie-I-bedrijven) vormen met 66,7 procent van de totale werkgelegenheid op de luchthaven de belangrijkste werkgeversgroep op Schiphol.

Ten opzichte van 2008 is bij de categorie-I-bedrijven sprake van een afname van het aantal werkzame personen van 2202 (-5,2%). Deze afname wordt veroorzaakt door de (grotere) afname van werkgelegenheid bij afhandelings- en bevoorradingsbedrijven, luchthavenexploitant en verkoopgelegenheden

⁴ Deze categorieën zijn ontleend aan de categorieën die zijn gebruikt in het rapport *De arbeidsmarkt van Schiphol in perspectief* (Regioplan, 1988).

voor passagiers en bezoekers. Drie van de vijf organisaties die de grootste personeelsafname in 2009 kende (zie tabel 2.3) behoren tot deze categorie. Deze organisaties zagen gezamenlijk hun personeelsbestand in 2009 met 1041 werkzame personen afnemen.

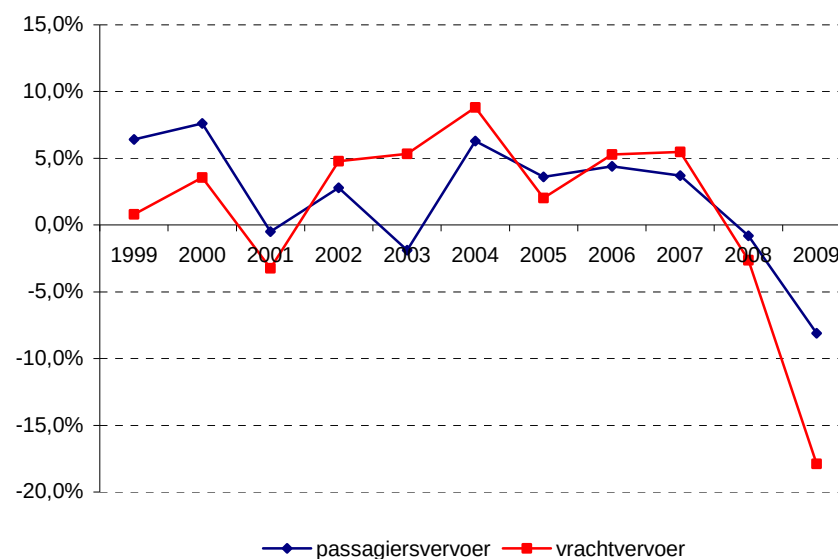
Tabel 2.4 Categorie-I-bedrijven: aantal personen en bedrijven per hoofd-activiteit (inclusief ingeleend personeel)

	2009		2008	
	Aantal werkzame personen	Aantal bedrijven	Aantal werkzame personen	Aantal bedrijven
Luchthavenexploitant	2.457	1	2.738	1
Luchtvaartmaatschappijen	29.379	87	30.381	89
Luchtbevrachtungskantoren, overslag- en expeditiebedrijven	2.734	76	2.726	82
Afhandelingsbedrijven en bevoorrading van vliegtuigen	3.963	12	4.753	11
Verkoopgelegenheden voor passagiers en bezoekers	1.348	38	1.473	34
Benzine- en oliemaatschappijen	155	5	167	6
Totaal categorie I	40.036	219	42.238	223

Daling vervoersstromen op Schiphol

De daling van de werkgelegenheid bij bedrijven die direct bij het transport van goederen en passagiers zijn betrokken, is niet verrassend in het licht van een forse afname van vervoersstromen op Schiphol. In 2008 zag Schiphol het passagiersvervoer met 0,8 procent afnemen en in 2009 met 8,1 procent. In 2008 is het vrachtvervoer op Schiphol met 2,6 procent gedaald en in 2009 met 17,9 procent (zie figuur 2.3).

Figuur 2.3 Ontwikkeling vervoersstromen Schiphol, 1999-2009

Bron: Schiphol Group

De daling van de vervoersstromen op Schiphol kan onzes inziens verschillende oorzaken hebben. Allereerst is het aannemelijk dat er als gevolg van de economische recessie een afname van de vraag naar producten en diensten is en dat leidt tot lagere handels- en (zakelijke) passagiersvervoersstromen. Daarnaast heeft de invoering van de vliegbelasting⁵ ook een bijdrage geleverd aan de daling van de werkgelegenheid. Hierdoor hebben passagiers de weg naar luchthavens net over de grens met Duitsland en België gevonden.⁶

Categorie II

Categorie II wordt gevormd door overheidsinstellingen en draagt voor 6,7 procent bij aan de totale werkgelegenheid op Schiphol. De werkgelegenheid in deze categorie is ten opzichte van het vorige jaar afgenomen met 5,2 procent (-218 werkzame personen). Bij de Belastingdienst en bij de Luchtverkeersleiding is een daling in het aantal werkzame personen geconstateerd. Bij de Koninklijke Marechaussee en het parket van de Officier van Justitie is een stijging van werkgelegenheid te zien.

Categorie III

De bedrijven in categorie III leveren goederen en diensten aan passagiers en op Schiphol werkzame personen en/of bedrijven. Categorie III draagt voor 8,7 procent bij aan de totale werkgelegenheid op Schiphol. De werkgelegenheid binnen deze categorie is ten opzichte van 2008 afgenomen met 9,9 procent (-574 werkzame personen). Met name bij de bankinstellingen en schoonmaak-bedrijven is een afname te zien in het aantal werkzame personen (respectievelijk -217 en -348 personen). Bij de reisbureaus en de vliegtuigfabrikanten heeft een toename plaatsgevonden van respectievelijk 25 werkzame personen (+18,4%) en 47 werkzame personen (+100%).

Categorie IV

De werkgelegenheid bij bedrijven in categorie IV (overige bedrijven) is in vergelijking met 2008 gedaald met 15,9 procent (-2029 werkzame personen). De grootste afname van het aantal werkzame personen is terug te voeren naar de subcategorieën 'particuliere beveiligingsdiensten' (-624 werkzame personen) en 'overige' (-667 werkzame personen). Ook was de afname onder aannemers- en installatiebedrijven fors (-221 werkzame personen). Categorie IV draagt voor 17,9 procent bij aan de totale werkgelegenheid op Schiphol.

Vacatures

In totaal waren er in oktober 2009 721 vacatures, tegenover 1276 in dezelfde maand in 2008. Deze vacatures zijn sterk geconcentreerd bij een beperkt

⁵ De vliegbelasting is van toepassing geweest in de periode 1 juli 2008 tot en met 30 juni 2009.

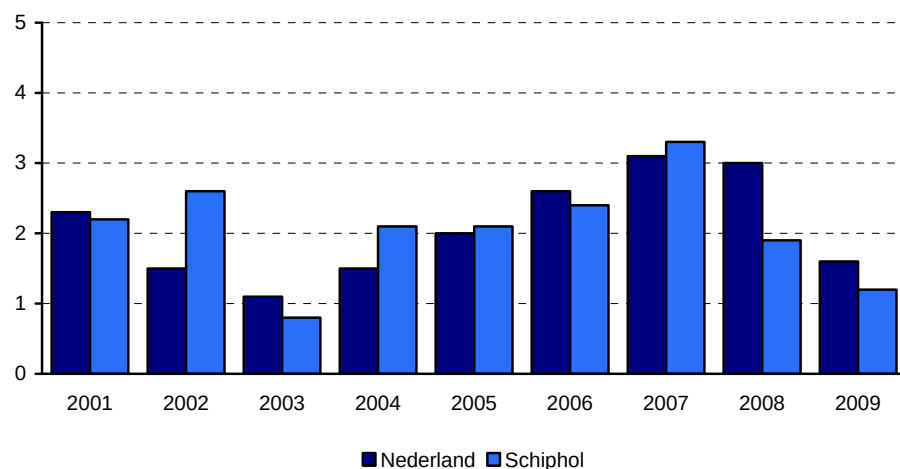
⁶ Bron: De vakantiemarkt in 2009, ContinuVakantieOnderzoek, NBTC-NIPO Research, 2010.

aantal bedrijven: 41 procent van de vacatures zijn te herleiden naar de Koninklijke Marechaussee en I-SEC Nederland, beide bedrijven die zich richten op de veiligheid op Schiphol.

In vergelijking met vorig jaar zijn er minder bedrijven met vacatures. In 2009 hadden 113 bedrijven (20,8%) vacatures openstaan, terwijl in 2008 163 bedrijven (28,0%) vacatures hadden. De meeste bedrijven hebben één of twee openstaande vacatures: 43,4 procent van deze organisaties heeft één openstaande vacature, 20,4 procent heeft twee vacatures, 11,5 procent heeft drie vacatures en de overige 24,7 procent van de organisaties heeft meer dan vier vacatures.

Het aantal vacatures per honderd banen is in vergelijking met 2008 afgenomen. In 2009 was het aantal vacatures per honderd banen op Schiphol 1,2. In 2008 was dit 1,9. Volgens CBS-cijfers waren er in het derde kwartaal van 2009 in heel Nederland 124.400 vacatures op 7,85 miljoen banen. Dit betekent dat er in 2009 op iedere honderd banen ongeveer 1,6 vacatures waren. In 2008 was dit 3,0. Het aantal openstaande vacatures is op Schiphol tussen 2008 en 2009 dus minder snel afgenomen dan landelijk het geval was.

Figuur 2.4 Aantal vacatures per honderd banen

2.2 Bedrijvendynamiek

Ontwikkeling van het aantal bedrijven

Dit jaar zijn er 544 bedrijven met medewerkers op Schiphol. Vorig jaar waren dit er 582. In 2009 zijn 95 bedrijven aangemerkt als 'exit'. Dit zijn bedrijven die in tegenstelling tot 2008 geen werkgelegenheid meer bieden op Schiphol, omdat ze zijn vertrokken naar een andere locatie, failliet zijn gegaan of zijn overgenomen/gefuseerd et cetera. Samen hadden deze bedrijven 2202 personen in dienst. Zeven van de 95 bedrijven hebben als exitreden overname/fusie. Dit betekent dat de personen die bij deze organisaties in dienst waren, niet als verlies van werkgelegenheid mogen worden beschouwd.

Het merendeel van de 729 werknemers die in 2008 voor deze zeven bedrijven werkzaam was, zal nu bij een andere organisatie op Schiphol in dienst zijn.⁷ Het verlies van de werkgelegenheid op Schiphol als gevolg van faillissement of verplaatsing van het bedrijf is 803 werkzame personen (zie tabel B5.3 in bijlage 5).

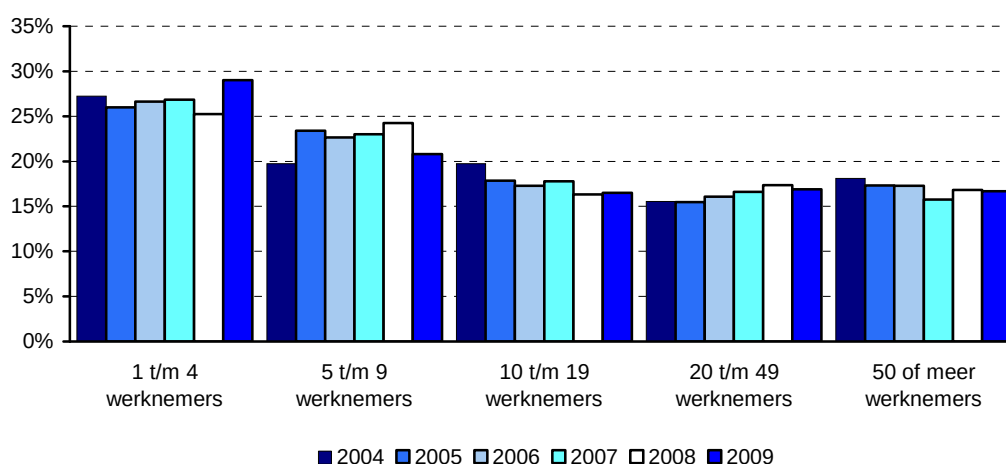
Er zijn dit jaar 58 nieuwe bedrijven in het onderzoeksbestand opgenomen die vorig jaar nog geen werkgelegenheid op Schiphol hadden. Deze bedrijven zijn samen goed voor 1433 werkzame personen. Het merendeel van deze werkzame personen (926) zijn werknemers die als gevolg van een reorganisatie of bedrijfssplitsing onder een nieuw bedrijf of nieuwe bedrijfsnaam vallen. Het betreft hier nadrukkelijk geen toename van de werkgelegenheid. De overige 53 nieuwe bedrijven bieden werkgelegenheid aan 503 personen (zie ook tabel B5.4 in bijlage 5).

Ontwikkeling naar grootteklassen

In figuur 2.5 staan de percentages van de bedrijven per grootteklasse voor de afgelopen vijf jaar. Het aandeel bedrijven met meer dan vijftig werknemers is in 2009 16,7 procent. Dit is een lichte afname ten opzichte van 2008 toen het aandeel 16,8 procent betrof.

De bedrijven met vijftig of meer werkzame personen nemen in 2009 91,3 procent van de totale werkgelegenheid (aantal werkzame personen inclusief ingeleend personeel) voor hun rekening. Ten opzichte van 2008 is dit licht toegenomen, toen was het 91,2 procent.

Figuur 2.5 Percentage bedrijven in grootteklassen vanaf 2004

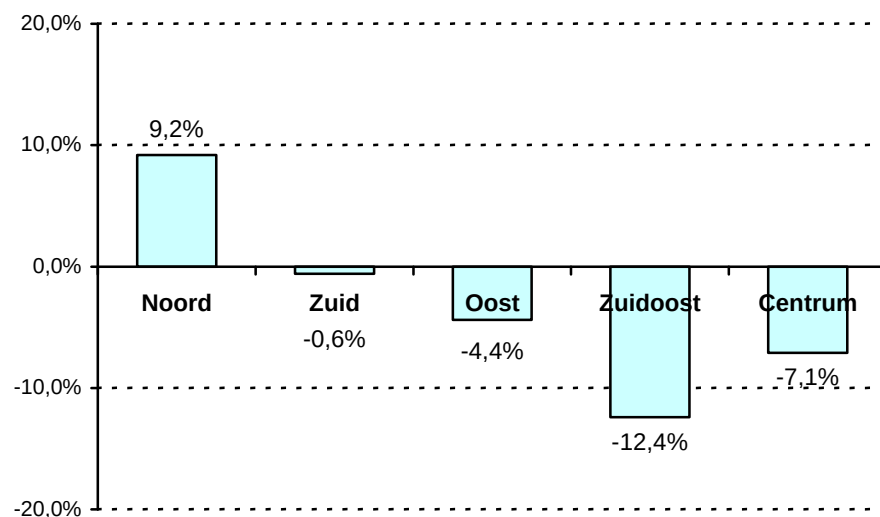

⁷ Nota bene, we mogen er niet van uitgaan dat alle 729 werknemers nog steeds op Schiphol werkzaam zijn. Naast natuurlijk verloop is de kans aanwezig dat er als gevolg van de reorganisatie ontslagen zijn gevallen, dan wel tijdelijke contracten niet zijn verlengd.

2.3 Werkgelegenheid naar deelgebied op Schiphol

De werkgelegenheidsontwikkeling (exclusief ingeleend personeel) naar deelgebied⁸ laat zien dat er op Schiphol-Oost, Schiphol-Zuidoost en Schiphol-Centrum een daling van de werkgelegenheid is. Op Schiphol-Noord is een stijging waar te nemen⁹; de werkgelegenheid op Schiphol-Zuid is nagenoeg gelijk gebleven. In figuur 2.6 staan de ontwikkelingen per deelgebied weergegeven. In de tabellen B2.4 in bijlage 2 is de verdeling van het aantal werkzame personen over de vijf deelgebieden weergegeven.

Figuur 2.6 Werkgelegenheidsontwikkeling 2008-2009 (exclusief uitzendkrachten)

2.4 Kenmerken van werkzame personen

Het aandeel werkzame vrouwen op Schiphol is in 2009 licht toegenomen van 37,6 procent in 2008 naar 38,1 procent in 2009. De trend van een stijging van het aandeel werkzame vrouwen zet zich voort. In 2006 was het aandeel vrouwen 36,0 procent en in 2007 was het 37,4 procent.

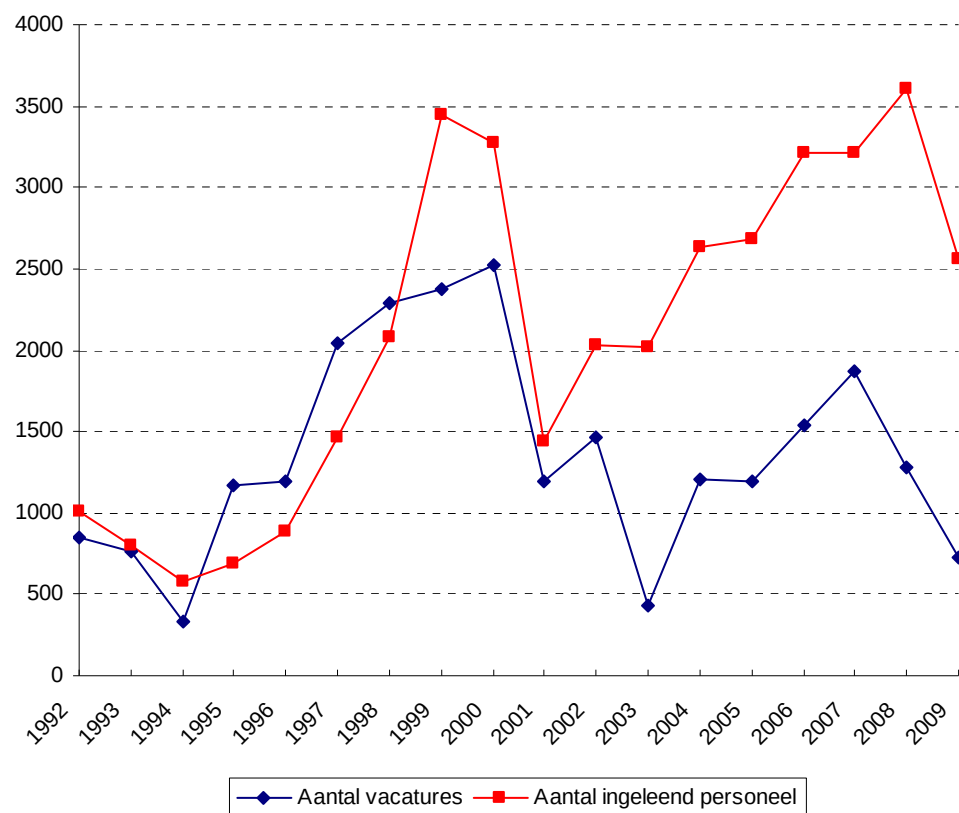
Het aantal personeelsleden dat is ingeleend (uitzendkrachten, personeel dat is gedetacheerd en/of ingeleend bij een bedrijf op de locatie Schiphol), is ten opzichte van 2008 gedaald. In totaal zijn er in 2009 2554 ingeleende personeelsleden geteld, tegenover 3608 in 2008. Het aandeel ingeleend personeel is daarmee gedaald van 5,6 procent in 2008 naar 4,3 procent in 2009.

⁸ Voor een kaart van Schiphol: zie bijlage 1.

⁹ Deze stijging wordt veroorzaakt doordat een grote organisatie 340 werknemers verplaatst heeft naar Schiphol-Noord.

Uit figuur 2.7 blijkt dat de ontwikkeling van het aantal vacatures en het aantal uitzendkrachten door de jaren heen een gelijke tendens vertoont. Daar waar het aantal vacatures toeneemt, neemt ook het aantal uitzendkrachten toe en vice versa. Deze trend leek in 2007 af te zwakken: toen steeg het aantal vacatures terwijl het aantal uitzendkrachten op een vrijwel gelijk niveau bleef. In 2008 lijkt er zelfs sprake van een trendbreuk: het aantal vacatures daalde sterk, terwijl het aantal uitzendkrachten juist verder steeg.

Figuur 2.7 Ontwikkeling aantal vacatures en aantal ingeleende werknemers

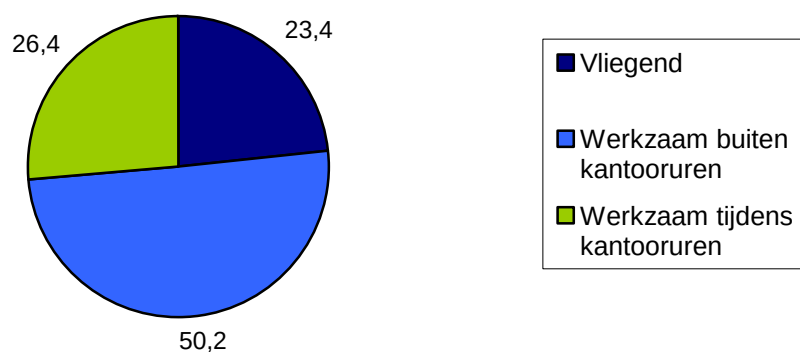

In 2009 is er relatief meer vraag naar lager geschoold en hoger geschoold personeel. In 2008 was 27,0 procent van de vacatures voor lager opgeleiden, in 2009 is dit 32,9 procent. In 2008 was 19,7 procent van de vacatures voor hoger opgeleiden versus 22,1 procent in 2009. De vraag naar personeel met middelbaar niveau is gedaald van 47,1 procent in 2008 naar 38,1 procent in 2009. In 2009 is zowel een stijging van het aandeel vacatures waarvoor er geen opleidingseisen zijn als voor het aandeel vacatures waarvan de opleidingseisen onbekend zijn. In 2008 was er voor 6,2 procent van de vacatures geen specifieke eisen of waren de eisen onbekend, in 2009 is dit 15,7 procent.

2.5 Werktijden van het personeel

Er is gevraagd welk deel van het personeel voornamelijk tijdens kantooruren werkt (tussen 07.00 uur en 18.00 uur), hoeveel mensen voornamelijk buiten kantooruren werken (bijvoorbeeld altijd 's nachts of in ploegendienst) en hoeveel mensen behoren tot het vliegend personeel.

Figuur 2.8 Werktijden personeel

In vergelijking met vorig jaar heeft er een kleine verschuiving plaatsgevonden tussen het vliegend personeel en het personeel dat werkzaam is tijdens kantooruren. Het aandeel vliegend personeel is in 2009 23,4 procent, dat is een toename ten opzichte van 2008 (22,4%). Het aandeel personeel dat werkzaam is binnen kantooruren, is gedaald van 27,1 procent in 2008 tot 26,4 procent in 2009. Het aandeel personeel dat werkzaam is buiten kantooruren is nagenoeg gelijk gebleven: 50,5 procent in 2008 tegenover 50,2 procent in 2009.

Dit jaar is ook uitgevraagd welk deel van het personeel meer of minder dan twaalf uur per week werkt. 94,6 procent van het werkzame personeel werkt meer dan twaalf uur, 5,4 procent werkt minder dan twaalf uur.

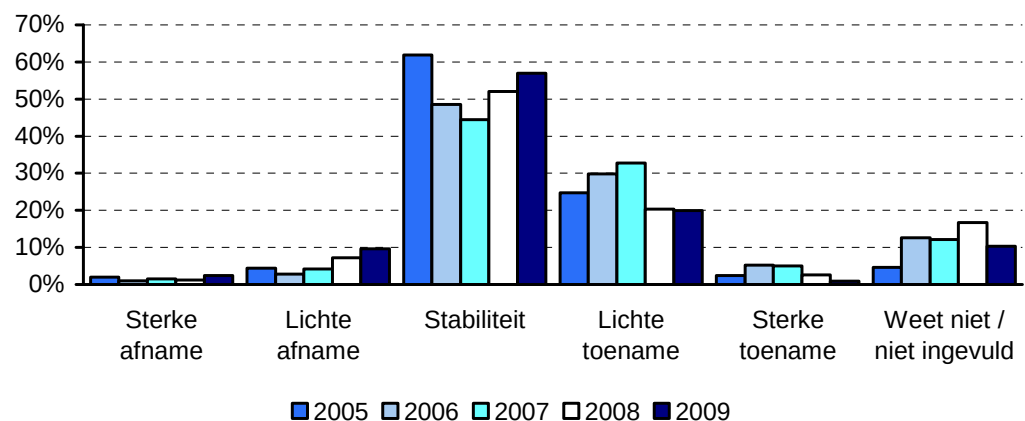
2.6 Verwachtingen voor de komende jaren

Uit de verwachtingen die de bedrijven in 2009 hebben uitgesproken over de ontwikkeling van het personeelsbestand in 2010, blijkt een verandering ten opzichte van de verwachtingen voor 2009. Het aandeel bedrijven dat verwacht dat het aantal medewerkers in het komende jaar gaat groeien (licht of sterk), bedraagt 20,8 procent. Dit aandeel is ten opzichte van eerdere jaren verder gedaald. In 2007 had 37,5 procent een groeiverwachting en in 2008 was het

gedaald tot 22,9 procent. Het aandeel bedrijven dat een (lichte of sterke) daling van het personeelsbestand in het komende jaar verwacht, is toegenomen. In 2007 had 5,7 procent van de organisaties de verwachting dat het personeelsbestand zou dalen, in was dat 2008 8,4 procent en in 2009 12,0 procent. Circa 57,0 procent van de bedrijven verwacht dat hun personeelsbestand in omvang gelijk zal blijven. In 2007 was dit 42,6 procent en in 2008 52,1 procent.

Met name grote bedrijven (met 50 of meer werkzame personen) zijn voor 2010 minder positief over de groeimogelijkheden van hun personeelsbestand.¹⁰ Van deze bedrijven verwacht 20,9 procent dat hun personeelsbestand zal krimpen. Van de kleinere bedrijven is dit 10,1 procent. Kleine bedrijven verwachten meer dan grote bedrijven in 2010 stabiliteit in hun personeelsontwikkeling (respectievelijk 59,4% en 45,1%).

Figuur 2.9 Prognose voor het volgend jaar gegeven in periode 2005-2009

2.7 Woongebieden van de op Schiphol werkzame personen

Van 86,4 procent van de op Schiphol werkzame personen zijn de woonplaatsen achterhaald. Wegens non-respons is niet van alle werknemers (onder andere van ingeleend personeel) op Schiphol de woonplaats bekend. De percentages in deze paragraaf zijn daarom gebaseerd op de personen van wie de woonplaats wél bekend was (zie ook bijlage 2, tabel B2.11 en B2.12 en bijlage 4).

Randstadprovincies

Het merendeel van de werknemers van de op Schiphol gevestigde bedrijven woont in een van de vier Randstadprovincies (Noord- en Zuid-Holland, Utrecht

¹⁰ De prognoses uitgesplitst naar kleine en grote bedrijven, zijn terug te vinden in bijlage 2, tabel B2.9 en B2.10.

en Flevoland). Het aandeel Randstedelingen op de luchthaven is in vergelijking met het voorgaande jaar gelijk gebleven: 92,8 procent. Ten opzichte van vorig jaar is er weinig veranderd in de herkomst van de werknemers op Schiphol. 59,6 procent van de medewerkers woont in Noord-Holland, 19,9 procent in Zuid-Holland, 7 procent in Flevoland en 6,3 procent in Utrecht. 7,2 procent van de Schipholmedewerkers woont elders in het land.

Tabel 2.5 Schipholmedewerkers naar Randstadprovincie

Provincie	2009 %	2008 %
Noord-Holland	59,6	60,0
Zuid-Holland	19,9	19,9
Flevoland	7,0	6,8
Utrecht	6,3	6,3
Randstadprovincies	92,8	93,0
Overige provincies	7,2	7,0
Totaal	100,0	100,0

CROS-gebied

In de omgeving van Schiphol zijn circa 35 gemeenten, die binnen de 20 Ke-contour van het nieuwe banenstelsel vallen, vertegenwoordigd in CROS (Commissie Regionaal Overleg luchthaven Schiphol). Net als vorig jaar woont ruim de helft (55,9%) van de medewerkers op de luchthaven Schiphol in het CROS-gebied.

Tabel 2.6 Schipholmedewerkers in het CROS-gebied

Regio	2009 %	2008 %
Omgeving (35 Ke-contour)	15,1	14,6
Amsterdam (indien niet 35 Ke)	17,2	18,1
Rest CROS	23,7	23,8
Totaal CROS	55,9	56,5

Woonplaatsen Amsterdam, Haarlemmermeer en Almere

Het aandeel van de drie gemeenten met de meeste Schipholwerknemers varieert de afgelopen jaren tussen de 34,7 en de 35,3 procent. Het aandeel Amsterdamse Schipholwerknemers daalde van 18,8 naar 17,9 procent. Het aandeel werknemers dat woonachtig is in de Haarlemmermeer en Almere bleef nagenoeg gelijk met respectievelijk 11,1 en 5,7 procent.

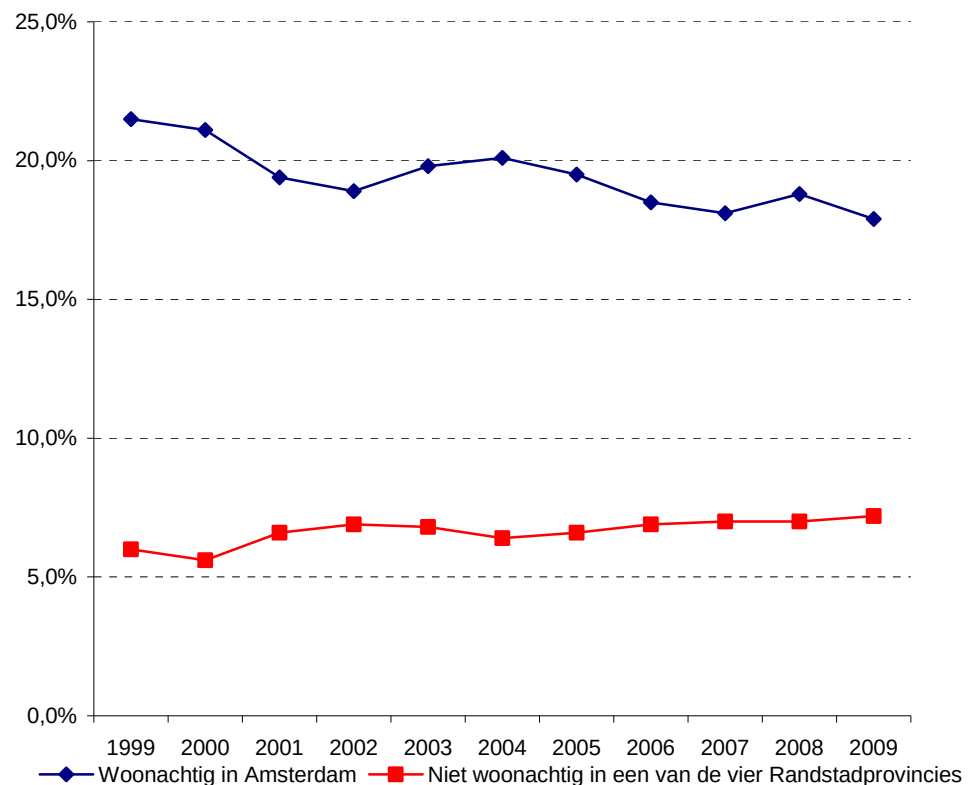
Tabel 2.7 Schipholmedewerkers in de gemeenten Amsterdam, Haarlemmermeer en Almere (in procenten)

Gemeente	2009	2008	2007	2006
Amsterdam	17,9	18,8	18,1	18,5
Haarlemmermeer	11,1	11,0	11,0	11,1
Almere	5,7	5,5	5,7	5,7
Totaal	34,7	35,3	34,8	35,3

Woongebieden over de afgelopen tien jaar

In figuur 2.10 zijn de woonplaatsen van de Schipholmedewerkers voor de afgelopen tien jaar weergegeven. Hieruit blijkt dat het aandeel Schipholmedewerkers dat niet woonachtig is in een van de vier Randstadprovincies de afgelopen tien jaar geleidelijk aan is toegenomen. Het aandeel medewerkers dat in Amsterdam woonachtig is, nam het laatste decennium af, waarbij er in de jaren 2003, 2004 en 2008 een lichte stijging is waar te nemen.

Figuur 2.10 Woongebieden van Schipholmedewerkers in de periode 1999-2009

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

Kaart: luchthaven Schiphol

BIJLAGE 2

Tabellen en figuren

Tabel B2.1 Aantal werkzame personen per 30 oktober 2009 (inclusief uitzendkrachten)

	2009	2008	Verschil	
Aantal werknemers	59.986	65.009	-5.023	-7,7%

Tabel B2.2 Ontwikkeling in bedrijfsaantallen

Aantal bedrijven 2008	582
Nieuwe bedrijven	58*
Vertrokken bedrijven	96**
Aantal bedrijven 2009	544
Verschil 2008/2009	-38

* Waarvan vijf organisaties niet echt nieuw zijn, maar als gevolg van reorganisatie als een separaat bedrijf zijn doorgestart. Zie ook tabel B5.3 in bijlage 5.

** Waarvan zeven organisaties niet echt zijn vertrokken, maar als gevolg van fusie of overname in een andere organisatie zijn ondergebracht. Zie ook tabel B5.4 in bijlage 5.

Tabel B2.3 Werkgelegenheid bij groeiers en dalers (inclusief uitzendkrachten)

	Aantal bedrijven		Werkgelegenheid	
	2009	2009	2008	Verschil
Vertrokken bedrijven	96	-	2.207	-2.207
Groeiers	130	8.769	7.541	1.228
Gelijk gebleven	154	1.911	1.911	0
Krimpers	202	47.873	53.350	-5.477
Nieuwe bedrijven	58	1.433	-	1.433
Totaal	640	59.986	65.009	-5.023

Tabel B2.4 Werkgelegenheid op Schiphol-Noord, -Zuid, -Oost, -Zuidoost en -Centrum (exclusief uitzendkrachten)

	Noord		Zuid		Oost	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Totaal	1.272	1.165	1.619	1.628	9.654	10.099
Verschil 2008/2009	107		-9		-445	
	Zuidoost		Centrum		Totaal	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Totaal	2.938	3.352	41.949	45.157	57.432	61.401
Verschil 2008/2009	-414		-3.208		-3.969	

Tabel B2.5 Aantal mannen en vrouwen op Schiphol (exclusief uitzendkrachten)

	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Totaal	35.565	38.343	21.867	23.058	57.432	61.401
Verschil 2008/2009	-2.778		-1.191		-3.969	

Tabel B2.6 Aantal uitzendkrachten werkzaam op Schiphol

	2009	2008
Totaal	2.554	3.608
Vershil 2008/2009	-1.054	

Tabel B2.7 Werktijden personeel en aandeel vliegend personeel (exclusief uitzendkrachten)

	2009		2008		
Werktijden	Aantal	%	Aantal	%	Vershil
Vliegend personeel	13.453	23,4	13.734	22,4	-281
In ploegendiensten/ buiten kantooruren	28.832	50,2	31.016	50,5	-2.184
Tijdens kantooruren	15.147	26,4	16.651	27,1	-1.504
Totaal	57.432	100	61.401	100	-3.969

Tabel B2.8 Prognose aantal werknemers voor het komende jaar (2010) voor alle bedrijven met werkgelegenheid

	Prognose 2010		Prognose 2009	
Prognose	Aantal	%	Aantal	%
Sterke afname	13	2,4	7	1,2
Lichte afname	52	9,6	42	7,2
Stabiliteit	310	57,0	303	52,1
Lichte toename	108	19,9	118	20,3
Sterke toename	5	0,9	15	2,6
Weet niet	56	10,3	97	16,7
Totaal	544	100,0	582	100,0

Tabel B2.9 Prognose aantal werknemers voor het komend jaar (2010) van alle bedrijven met meer dan vijftig werknemers

	Prognose 2010		Prognose 2009	
Prognose	Aantal	Aantal	Aantal	%
Sterke afname	3	3,3	5	1,0
Lichte afname	16	17,6	25	5,2
Stabiliteit	41	45,1	273	56,4
Lichte toename	21	23,1	100	20,7
Sterke toename	2	2,2	11	2,3
Weet niet	8	8,8	70	14,5
Totaal	91	100,0	484	100,0

Tabel B2.10 Prognose aantal werknemers voor het komend jaar (2010) van alle Schipholbedrijven met minder dan vijftig werknemers

	Prognose 2010		Prognose 2009	
Prognose	Aantal	%	Aantal	%
Sterke afname	10	2,2	2	2,0
Lichte afname	36	7,9	17	17,3
Stabiliteit	269	59,4	30	30,6
Lichte toename	87	19,2	18	18,4
Sterke toename	3	0,7	4	4,1
Weet niet	48	10,6	27	27,6
Totaal	453	100,0	98	100,0

Tabel B2.11 Woonplaats van op Schiphol werkzame personen¹

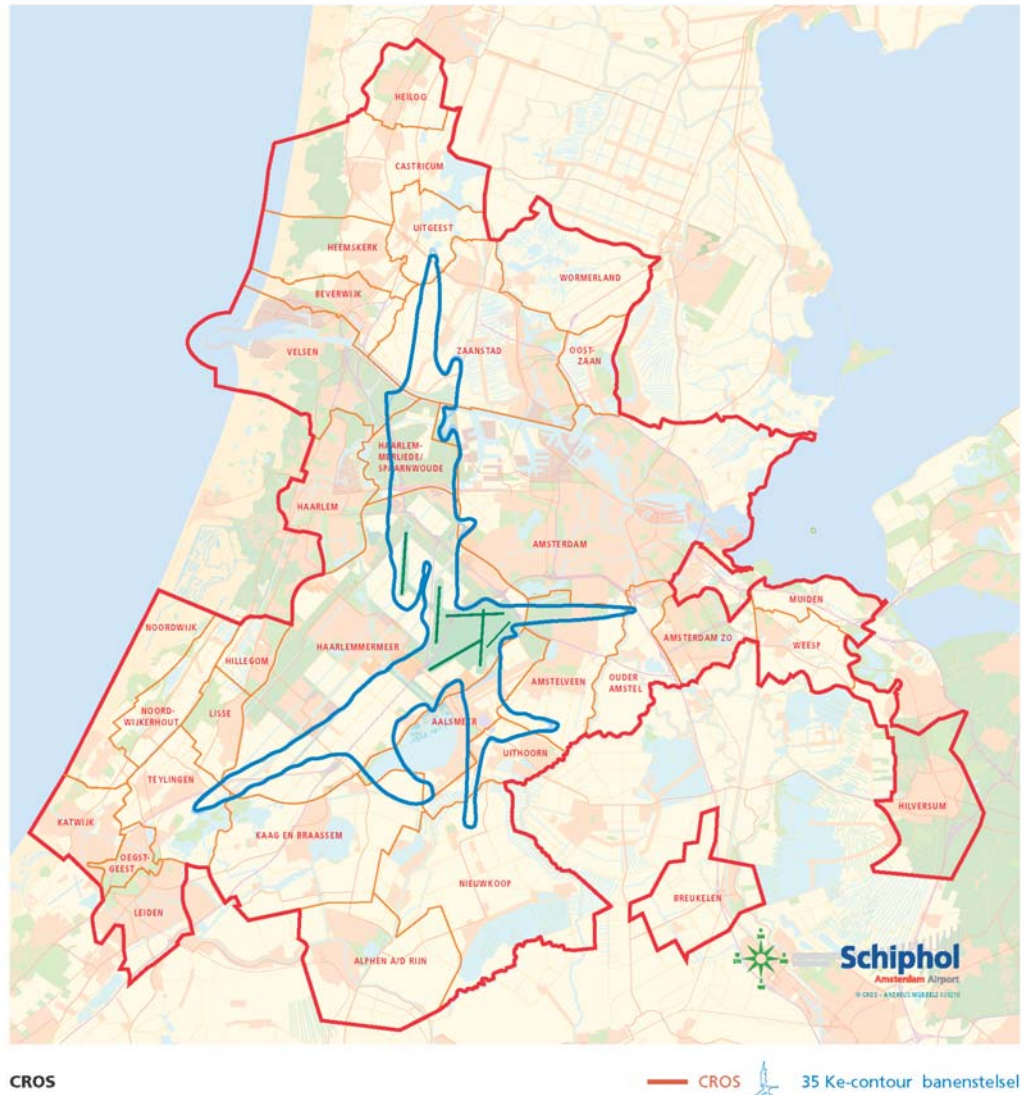
	2009		2008	
<i>Woonplaats</i>	<i>Aantal</i>	<i>%</i>	<i>Aantal</i>	<i>%</i>
Amsterdam	9.256	17,9	10.251	18,8
Haarlemmermeer	5.765	11,1	6.010	11,0
Haarlem	2.508	4,8	2.659	4,9
Amstelveen	1.696	3,3	1.781	3,3
Uithoorn	542	1,0	529	1,0
Aalsmeer	685	1,3	651	1,2
Overig Noord-Holland	10.413	20,1	10.906	20,0
Totaal Noord-Holland	30.865	59,6	32.787	60,0
's-Gravenhage	1.766	3,4	1.893	3,5
Leiden	926	1,8	1.018	1,9
Alphen aan den Rijn	938	1,8	989	1,8
Rotterdam	987	1,9	1.023	1,9
Overig Zuid-Holland	5.688	11,0	5.921	10,8
Totaal Zuid-Holland	10.305	19,9	10.844	19,9
Almere	2.952	5,7	3.016	5,5
Overig Flevoland	695	1,3	717	1,3
Totaal Flevoland	3.647	7,0	3.733	6,8
Provincie Utrecht	3.238	6,3	3.414	6,3
Totaal van vier Randstadprovincies	48.055	92,8	50.778	93,0
Overige provincies	3.747	7,2	3.823	7,0
TOTAAL	51.802	100,0	54.601	100,0

Tabel B2.12 Verdeling van woonplaatsen van werknemers binnen en buiten het CROS-gebied¹

	2009		2008	
<i>Regio</i>	<i>Aantal</i>	<i>%</i>	<i>Aantal</i>	<i>%</i>
Omgeving (35-Ke-contour)	7.814	15,1	7.983	14,6
Amsterdam (indien niet 35 Ke)	8.890	17,2	9.862	18,1
Rest CROS	12.275	23,7	13.002	23,8
Totaal CROS	28.979	55,9	30.847	56,5
Rest Nederland	22.823	44,1	23.754	43,5
Totaal	51.802	100,0	54.601	100,0

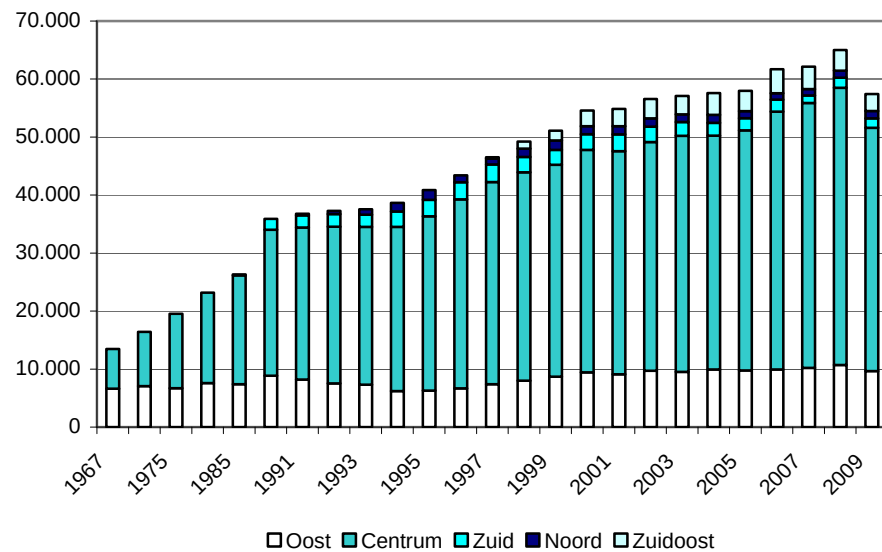
¹ Vanwege non-respons was van 86,4 procent van de in 2009 op Schiphol werkzame personen de woonplaats bekend. De percentages zijn gebaseerd op de personen waarvan de woonplaats wél bekend was.

Figuur B2.1 Kaartje van het CROS-gebied

Met het van kracht worden van de nieuwe Wet Luchtvaart heeft de Commissie Geluidshinder Schiphol plaatsgemaakt voor een nieuw overlegorgaan: de Commissie Regionaal Overleg Schiphol, kortweg CROS genoemd. Dit is een platform waarin regio, luchthaven Schiphol, Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL) en luchtvaartmaatschappijen gezamenlijk op zoek gaan naar oplossingen om vermijdbare hinder te voorkomen binnen de kaders van de nieuwe regelgeving. In CROS worden de provincies Noord- en Zuid-Holland en Utrecht vertegenwoordigd door gedeputeerden. In deze provincies liggen de circa 35 gemeenten binnen de 20 Ke-contour die ernstig hinder ondervinden van de luchtvaart.

Figuur B2.2 Aantal werknemers Schiphol, inclusief uitzendkrachten

Tabel B2.13 Aantal bedrijven en werkzame personen vanaf 1967 (inclusief uitzendkrachten, exclusief Fokkerterrein)²

Jaar	Aantal	Werkzame personen op de luchthaven Schiphol					Totaal
	Bedrijven	Noord	Zuid	Oost	Zuidoost	Centrum	
1967	202	-	-	6.614	-	6.858	11.865
1970	282	-	-	7.059	-	9.351	16.410
1975	297	-	-	6.705	-	12.832	19.537
1980	348	-	-	7.596	-	15.572	23.168
1985	453	-	170	7.388	-	18.762	26.320
1990	420	19	1.862	8.844	-	25.179	35.904
1991	467	272	2.089	8.194	-	26.215	36.770
1992	448	544	2.173	7.530	-	27.017	37.264
1993	417	944	2.097	7.317	-	27.203	37.561
1994	427	1.500	2.639	6.214	-	28.300	38.653
1995	515	1.699	2.849	6.284	-	30.041	40.873
1996	514	1.196	2.953	6.664	-	32.588	43.401
1997	547	1.025	3.043	7.391	213	34.847	46.519
1998	527	1.418	2.670	7.998	1.214	35.917	49.217
1999	523	1.642	2.554	8.678	1.664	36.555	51.093
2000	508	1.365	2.706	9.444	2.712	38.352	54.579
2001	547	1.413	2.902	9.118	2.975	38.446	54.854
2002	555	1.447	2.636	9.701	3.344	39.442	56.570
2003	542	1.325	2.362	9.516	3.198	40.698	57.099
2004	546	1.374	2.220	9.924	3.748	40.307	57.573
2005	543	1.212	2.106	9.765	3.496	41.391	57.970
2006	578	1.106	2.071	9.934	4.130	44.450	61.691
2007	596	1.103	1.300	10.207	3.856	45.662	62.128
2008	582	1.233	1.724	10.692	3.549	47.811	65.009
2009	544	1.329	1.691	10.083	3.069	43.814	59.986

² De getallen over 1997 tot en met 2009 zijn een benadering. De aantallen werknemers inclusief uitzendkrachten zijn aangepast op basis van de percentages werknemers exclusief uitzendkrachten. De uitzendkrachten zijn dus evenredig verdeeld over Schiphol-Noord, -Zuid, -Oost, -Zuidoost en -Centrum.

Tabel B2.14a Aantal vacatures en uitzendkrachten

Jaar	Vacatures	Uitzendkrachten
1985	1.068	
1986	1.328	
1987	836	
1988	1.437	
1989	1.726	
1990	946	
1991 ³	410	279
1992	855	1.010
1993	765	794
1994	328	578
1995	1.167	688
1996	1.199	889
1997 ⁴	2.044	1.465
1998	2.293	2.081
1999	2.377	3.452
2000	2.523	3.279
2001	1.200	1.442
2002	1.463	2.033
2003	436	2.021
2004	1.203	2.635
2005	1.191	2.677
2006	1.462	3.218
2007	1.871	3.231
2008	1.276	3.608
2009	721	2.554

Tabel B2.14b Vacatures naar opleidingsniveau

Gevraagd opleidingsniveau	2009		2008	
	Aantal	%	Aantal	%
Geen opleidingseisen	65	9,0	22	1,7
Lager niveau	237	32,9	345	27,0
Middelbaar niveau	275	38,1	601	47,1
Hoger niveau	159	22,1	251	19,7
Onbekend	48	6,7	57	4,5
Totaal	721	100,0	1.276	100,0

³ Het aantal uitzendkrachten wordt sinds 1991 gemeten.

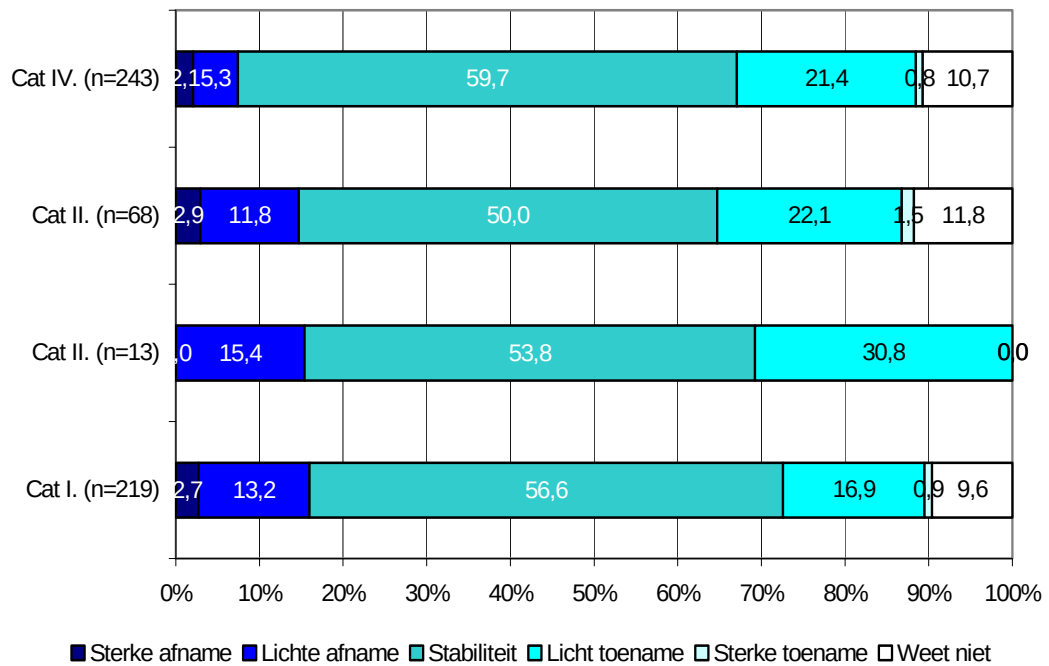
⁴ De bedrijven gevestigd op het Fokkerterrein zijn vanaf 1997 niet meer opgenomen. In de jaren daarvoor waren zij wel opgenomen.

Tabel B2.15 Aantal personen en aantal bedrijven per hoofdactiviteit en per vestigingsplaats (inclusief uitzendkrachten)⁵

	2009		2008	
	Aantal werkzame personen	Aantal bedrijven	Aantal werkzame personen	Aantal bedrijven
<i>Categorie I</i>				
Luchthavenexploitant	2.457	1	2.738	1
Luchtvaartmaatschappijen	29.379	87	30.381	89
Luchtbevrachtungskantoren, overslag- en expeditiebedrijven	2.734	76	2.726	82
Afhandelingsbedrijven en bevoorrading van vliegtuigen	3.963	12	4.753	11
Verkoopgelegenheden voor passagiers en bezoekers	1.348	38	1.473	34
Benzine- en oliemaatschappijen	155	5	167	6
Totaal categorie I	40.036	219	42.238	223
<i>Categorie II</i>				
Overheidsinstellingen	4.003	13	4.221	15
Totaal categorie II	4.003	13	4.221	15
<i>Categorie III</i>				
Vliegtuigfabrikanten of vertegenwoor- digers van vliegtuigfabrikanten/ vliegtuigonderhoudsbedrijven	94	5	47	3
Schoonmaakbedrijven	1.554	11	1.902	12
Hotels en restaurants	2.585	15	2.620	15
Bankinstellingen	451	19	668	21
Openbaar vervoer- en taxibedrijven	366	3	412	4
Reisbureaus	161	15	136	11
Totaal categorie III	5.211	68	5.785	66
<i>Categorie IV</i>				
Vertegenwoordiging van industriële ondernemingen	445	6	571	7
Aannemers en installatiebedrijven	409	30	630	36
Werkplaatsen en verkoopcentra van diverse aard	170	9	243	16
Adviesbureaus	221	21	343	24
Autoverhuurbedrijven	147	4	264	6
Personeelsorganisaties	119	16	167	19
Agrarische bedrijven	0	0	0	0
Koeriersbedrijven	129	6	160	6
Particuliere beveiligingsdiensten	4.229	8	4.853	11
Diversen	4.867	144	5.534	153
Totaal categorie IV	10.736	244	12.765	278
Totaal	59.986	544	65.009	582

⁵ Categorie I: bedrijven die direct betrokken zijn bij het luchttransport.
Categorie II: overheidsinstellingen.
Categorie III: bedrijven die goederen/diensten leveren aan passagiers, werkzame personen en/of bedrijven.
Categorie IV: overige bedrijven.

Figuur B2.3 Prognose voor de werkgelegenheidsontwikkeling in het komende jaar (2010), in percentages, uitgesplitst naar categorie

Categorie I: bedrijven die direct betrokken zijn bij het luchttransport.

Categorie II: overheidsinstellingen.

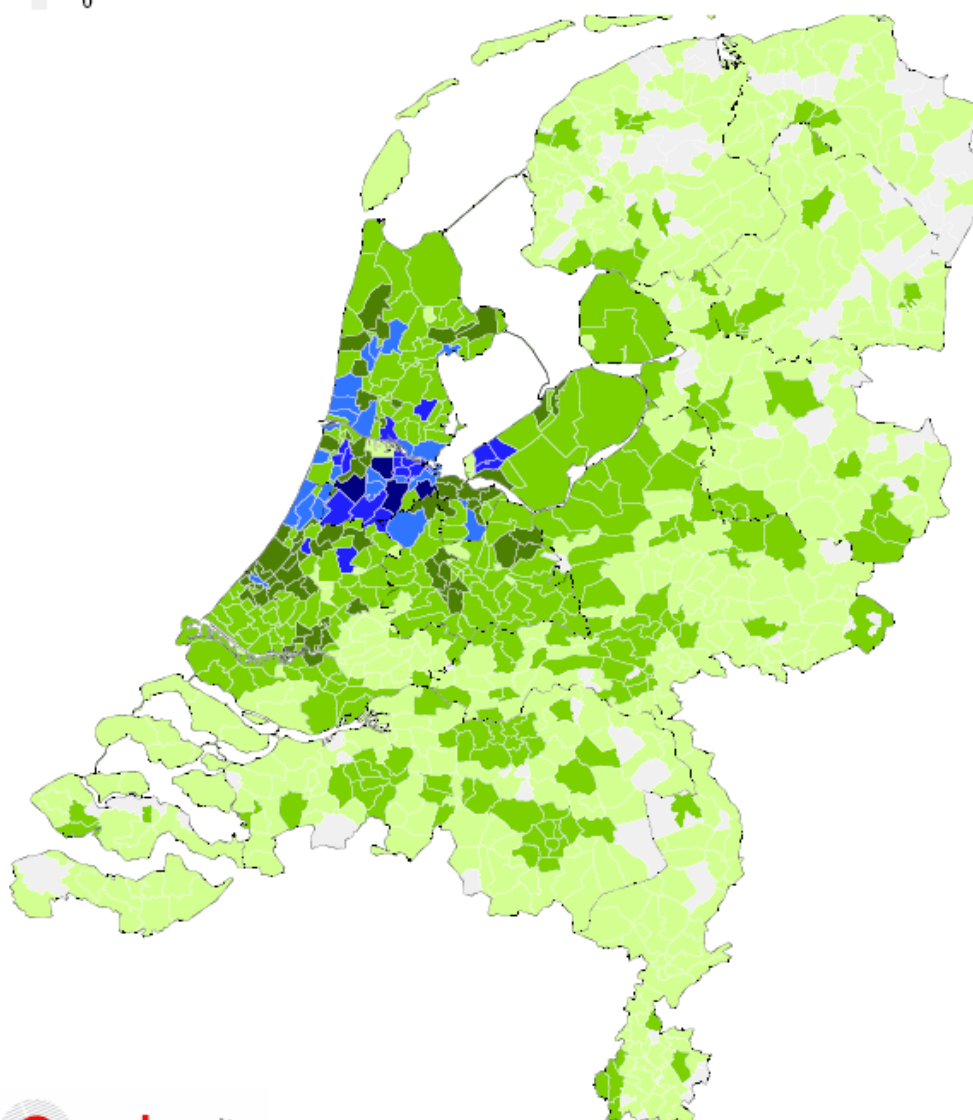
Categorie III: bedrijven die goederen/diensten leveren aan passagiers, werkzame personen en/of bedrijven.

Categorie IV: overige bedrijven.

BIJLAGE 3

Woonplaats van personen die werken op de luchthaven Schiphol

Aantal werknemers Schiphol per 3-cijferig
postcode gebied op 30-10-2009

BIJLAGE 4

Woonplaatsen van op Schiphol werkzame personen (exclusief ingeleend personeel)

Tabel B4.1 Woonplaatsen van op Schiphol werkzame personen (exclusief ingeleend personeel)

	2009		2008	
<i>Woonplaats</i>	<i>Aantal</i>	<i>%</i>	<i>Aantal</i>	<i>%</i>
Amsterdam	9.256	17,87	10.251	18,77
Haarlemmermeer	5.765	11,13	6.010	11,01
Almere	2.952	5,70	3.016	5,52
Haarlem	2.508	4,84	2.659	4,87
's-Gravenhage	1.766	3,41	1.893	3,47
Amstelveen	1.696	3,27	1.781	3,26
Zaanstad	1.177	2,27	1.209	2,21
Rotterdam	987	1,91	1.023	1,87
Alphen aan den Rijn	938	1,81	989	1,81
Leiden	926	1,79	1.018	1,86
Utrecht	804	1,55	844	1,55
Purmerend	787	1,52	807	1,48
Velsen	730	1,41	779	1,43
Aalsmeer	685	1,32	651	1,19
Alkmaar	618	1,19	702	1,29
Hoorn	554	1,07	544	1,00
Uithoorn	542	1,05	529	0,97
Lelystad	486	0,94	494	0,90
Heemstede	460	0,89	463	0,85
Hilversum	429	0,83	538	0,99
Zoetermeer	408	0,79	452	0,83
Teylingen	392	0,76	410	0,75
Beverwijk	356	0,69	373	0,68
Heerhugowaard	355	0,69	341	0,62
Kaag en Braassem	343	0,66	339	0,62
Leidschendam-Voorburg	337	0,65	326	0,60
De Ronde Venen	331	0,64	335	0,61
Zandvoort	329	0,64	331	0,61
Amersfoort	324	0,63	349	0,64
Heemskerk	304	0,59	287	0,53
Bloemendaal	302	0,58	353	0,65
Castricum	286	0,55	298	0,55
Hillegom	274	0,53	293	0,54
Katwijk	274	0,53	269	0,49
Noordwijk	273	0,53	274	0,50
Diemen	268	0,52	292	0,53
Lisse	253	0,49	253	0,46

Nieuwkoop	251	0,48	255	0,47
Leiderdorp	239	0,46	223	0,41
Bergen (NH)	236	0,46	241	0,44
Huizen	234	0,45	250	0,46
Bussum	229	0,44	281	0,51
Heiloo	206	0,40	206	0,38
Apeldoorn	187	0,36	189	0,35
Delft	179	0,35	186	0,34
Oegstgeest	177	0,34	224	0,41
Wijdemeren	175	0,34	176	0,32
Maarssen	174	0,34	176	0,32
Noordwijkerhout	164	0,32	157	0,29
Langedijk	161	0,31	170	0,31
Ouder-Amstel	159	0,31	161	0,29
Wassenaar	154	0,30	247	0,45
Weesp	154	0,30	158	0,29
Voorschoten	147	0,28	143	0,26
Soest	143	0,28	152	0,28
Naarden	137	0,26	145	0,27
Breda	135	0,26	165	0,30
Nieuwegein	134	0,26	147	0,27
Arnhem	133	0,26	138	0,25
Woerden	132	0,25	145	0,27
Zeist	131	0,25	136	0,25
Rijswijk	130	0,25	141	0,26
's-Hertogenbosch	130	0,25	141	0,26
Gouda	128	0,25	141	0,26
De Bilt	121	0,23	110	0,20
Pijnacker-Nootdorp	118	0,23	108	0,20
Medemblik	106	0,20	2	0,00
Lansingerland	103	0,20	120	0,22
Capelle aan den IJssel	101	0,19	104	0,19
Uitgeest	100	0,19	96	0,18
Baarn	99	0,19	109	0,20
Utrechtse Heuvelrug	99	0,19	119	0,22
Waterland	98	0,19	110	0,20
Dordrecht	96	0,19	85	0,16
Dronten	95	0,18	94	0,17
Houten	93	0,18	78	0,14
Haarlemmerliede en Spaarnwoude	92	0,18	95	0,17
Westland	91	0,18	100	0,18
Laren	90	0,17	90	0,16
Schiedam	90	0,17	100	0,18
Den Helder	88	0,17	97	0,18
Stede Broec	87	0,17	75	0,14
Eindhoven	84	0,16	69	0,13
Breukelen	82	0,16	94	0,17
Abcoude	81	0,16	90	0,16

Harenkarspel	81	0,16	78	0,14
Landsmeer	81	0,16	74	0,14
Ede	80	0,15	86	0,16
IJsselstein	80	0,15	141	0,26
Zwolle	77	0,15	69	0,13
Overige plaatsen (<0.15%)	5.355	10,34	5.539	10,14
Totaal	51.802	100	54.601	100

BIJLAGE 5

Verantwoording

Gegevensverzameling

Het totaal aantal benaderde bedrijven bedraagt 739. De bronnen voor de selectie van deze bedrijven zijn weergegeven in tabel B5.1.

Tabel B5.1 Herkomst van de bedrijven met werkgelegenheid op Schiphol op 30 oktober 2009

Herkomst	Aantal bedrijven
Bestand vorig jaar	620
Nieuwe bedrijven met bouwprojecten op Schiphol	-
Nieuw: - bedrijvenbestand van Schiphol Group	62
- bestand van Kamer van Koophandel	44
- passenbestand	7
Totaal aantal benaderde bedrijven	733
Nieuw: - telefonisch rappel RegioPlan*	6
Bruto-onderzoekspopulatie	739

* Dit zijn bedrijven waarvan we tijdens het telefonisch rappel te horen kregen dat organisatieonderdelen zich hadden afgesplitst en als zelfstandige onderneming verdergingen.

Betrouwbaarheid

Er is tijdens het onderzoek veel moeite gedaan om alle bedrijven op Schiphol te benaderen. Hiervoor zijn verschillende bronnen gebruikt: de bedrijvenregistratie van de Kamer van Koophandel, een bedrijvenbestand van Schiphol Group, het zogenaamde passenbestand (van bedrijven die toegang hebben tot het gebied achter de douane), een lijst met bedrijven met bouwprojecten op Schiphol en het bedrijvenbestand van het Schipholonderzoek van vorig jaar.

Jaarlijks wordt een responspercentage van bijna honderd procent bereikt. Dit responspercentage is in vergelijking met andere onderzoeken ongekend hoog. De hoge respons wordt bereikt door intensieve schriftelijke, telefonische en digitale rappelling. Door een respons van bijna honderd procent wordt een betrouwbare benadering van de werkgelegenheid op Schiphol gegeven.

Overzicht van activiteiten en resultaten datacollectie

- Op 30 oktober 2009 is aan 733 bedrijven de werkgelegenheidsenquête gestuurd met een begeleidende brief van Schiphol Group.
- Op 13 november 2009 bedroeg de respons 121 (17%).
- Op 13 november 2009 is een rappelbrief met enquêteformulier verstuurd aan 611 bedrijven.
- In de periode tussen 13 en 25 november 2008 is van 153 bedrijven (21%) een ingevulde enquête ontvangen. Hiermee bedroeg de totale respons 274 (37%).

- In totaal zijn van vijftig bedrijven de enquêtes als onbestelbaar retour ontvangen. Van deze bedrijven is getracht het adres te achterhalen, in enkele gevallen is dit gelukt. Andere bedrijven zijn uit het bestand verwijderd omdat ze niet meer op Schiphol bleken te zijn gevestigd.
- Op 25 november 2009 is gestart met het telefonische rappel onder 459 bedrijven.
- Op 14 januari 2010 bleken 544 bedrijven die schriftelijk dan wel telefonisch hun gegevens hadden doorgegeven één of meer werkzame personen te hebben op Schiphol.

Respons

In totaal zijn van 544 bedrijven met een vestiging op Schiphol de gegevens ontvangen. Er zijn dus 195 bedrijven niet in het gegevensbestand opgenomen. Een aanzienlijk deel van deze bedrijven was ten onrechte in het bestand opgenomen.

Tabel B5.2 Aantal bedrijven ten onrechte in bestand

Bruto-onderzoekspopulatie	739
Onterecht tot de onderzoekspopulatie gerekend:	
• Dubbel in bestand	-23
• Geen personeel op Schiphol	-15
• Niet op Schiphol gevestigd	-22
• Lege BV/Holding	-9
Mutaties in onderzoekspopulatie:	
• Overgenomen/gefuseerd	-8
• Opgeheven/failliet	-15
• Vertrokken	-33
Non-respons:	
• Onbereikbaar ¹	-44
• Weigering	-26
Netto-onderzoekspopulatie	544

Sinds 1998 worden alleen bedrijven in de werkgelegenheidsmeting opgenomen die een vestiging hebben op het luchthaventerrein. De uitgangspunten van de meting van dit jaar zijn daarmee hetzelfde als in gangbare werkgelegenheidsmetingen als die van het CBS en van het LISA (landelijk vestigingsregister op basis van achttien regionale bedrijvenregisters). Net als bij de metingen van het CBS en het LISA wordt de werkgelegenheid in een regio niet gemeten door te kijken naar bedrijven (juridische eenheden), maar naar vestigingen (ruimtelijk-economische eenheden). Eén bedrijf kan uit meerdere vestigingen bestaan.

¹ Met de bedrijven die onbereikbaar waren, is ten minste vijf maal contact gezocht. Bij de meeste was de telefoon niet aangesloten, bij enkele was de telefoon voortdurend in gesprek of werd deze niet opgenomen. Op tal van manieren is ook gezocht naar een ander telefoonnummer (via de telefoongids en via zoekmachines op internet). Waarschijnlijk wordt een groot deel van deze bedrijven onterecht tot de bruto-onderzoekspopulatie gerekend.

Verwijderde bedrijven en nieuwe bedrijven

In totaal zijn 95 bedrijven uit het bestand van 2008 verwijderd. In tabel B5.3 is aangegeven welke oorzaken er zijn voor non-respons. Samen hadden deze bedrijven 2202 personen in dienst in 2008.

Tabel B5.3 Oorzaken non-respons van bedrijven die vorig jaar wel hebben gereageerd

Oorzaak	Aantal bedrijven	Aantal werknemers 2008
Dubbel in bestand	7	124
Geen personeel (meer) op Schiphol	2	17
Niet op Schiphol gevestigd	14	268
Lege BV/Holding	2	7
Overgenomen/gefuseerd*	7	729
Opgeheven/failliet	12	162
Vertrokken/verhuisd	30	641
Onbereikbaar	17	215
Weigering	4	39
Andere reden	-	-
Totaal	95	2.202

* Dit zijn organisaties die als gevolg van een reorganisatie zijn overgenomen of gefuseerd met een andere op Schiphol gevestigde organisatie. Het aantal werknemers dat hiermee correspondeert is dus niet noodzakelijkerwijze als werkgelegenheid verloren gegaan, maar waarschijnlijk nog steeds werkzaam op Schiphol voor een andere organisatie (zie ook paragraaf 2.2 Bedrijvendynamiek).

In totaal zijn er 58 'nieuwe' bedrijven in het bestand opgenomen. Deze bedrijven zijn op de volgende wijze achterhaald:

Tabel B5.4 'Nieuwe' bedrijven en herkomst

Herkomst	Aantal nieuwe bedrijven	Aantal werknemers 2009
Bedrijvenlijst Schiphol Group	28	363
Kamer van Koophandel	16	79
Passenbestand	3	18
Bouwbedrijf	-	-
Telefonisch rappel Regioplan*	5	926
Totaal	58	1.433

* Dit zijn organisaties die als gevolg van een reorganisatie zijn opgesplitst en als meerdere separate bedrijven verdergaan. Het aantal werknemers dat hiermee correspondeert is dus geen toename in de werkgelegenheid (zie ook paragraaf 2.2 Bedrijvendynamiek).

BIJLAGE 6

Werkgelegenheidsenquête Schiphol 2009

Uitgevoerd in opdracht van Schiphol Group

Gaarne vóór 23 november 2009 retourneren

Digitaal:	<Bedrijfscode>
http://www.regioplan.nl/pagina/web_onderzoek	
Per fax: 020 - 626 51 99 of:	<Bedrijfsnaam>
Per post, in bijgesloten retourenveloppe naar:	<Tav>
Regioplan	<Adres>
Antwoordnummer 10305	<Postcode en Plaats>
1000 RA AMSTERDAM	

Om ons adressenbestand actueel te houden, willen wij u vragen de bedrijfsnaam, zoals hierboven vermeld, te controleren en, indien nodig, hieronder te corrigeren.

Bedrijfsnaam

Ingevuld door:

Dhr/Mevr telefoonnummer:

tst.nr.

Emailadres.....

1. Hoeveel personen (exclusief uitzendkrachten) waren op 30 oktober 2009 voor uw bedrijf werkzaam op de hieronder aangegeven gebieden op de Luchthaven Schiphol? *(In de bijgevoegde **toelichting** staat aangegeven welke werkzame personen wel en niet meegerekend dienen te worden. NB: Schiphol-Rijk maakt geen deel uit van het terrein van de Luchthaven Schiphol.)*

Schiphol Zuid	Schiphol Oost	Schiphol Zuid-Oost	Schiphol Noord	Schiphol Centrum	Schiphol Totaal

2. Hoeveel mannen en vrouwen (exclusief uitzendkrachten) waren op 30 oktober 2009 voor uw bedrijf werkzaam op de Luchthaven Schiphol? *(NB: Totaal moet overeenkomen met totaal bij vraag 1.)*

Mannen	Vrouwen	Schiphol Totaal

3. Hoeveel van de bij uw bedrijf op Schiphol werkzame personen (exclusief uitzendkrachten) hadden er op 30 oktober 2009 een aanstelling van minder dan 12 uur en hoeveel hadden er een aanstelling van 12 uur of meer? *(NB: Totaal moet overeenkomen met totaal bij vraag 1.)*

Minder dan 12 uur	12 uur of meer	Schiphol totaal

4. Hoeveel ingeleend personeel (en bij uw bedrijf gedetacheerd of ingeleend personeel) was op 30 oktober 2009 voor uw bedrijf werkzaam op de Luchthaven Schiphol?

Ingeleend Personeel

5. Hoeveel werknemers (exclusief uitzendkrachten) vielen op 30 oktober 2009 in de volgende categorieën? (NB: Het totaal moet overeenkomen met het totaal van vraag 1. Zie de toelichting voor uitleg over de categorieën.)

Vliegend personeel	Personeel (full-time of part-time) dat gewoonlijk tijdens kantooruren werkt	Personeel dat in ploegendienst werkt	Schiphol Totaal

6. Heeft uw bedrijf een vestiging op het terrein van de Luchthaven Schiphol? Onder vestiging wordt verstaan: een ruimte, die uw eigendom is of die u huurt of onderhuurt, waar één of meer mensen van uw bedrijf werkzaam zijn. Een ticketbalie, een kamer in een kantoor, een winkel of een loods zijn dus ook vestigingen. (Overheidsinstanties hebben soms een vestiging op Schiphol waarvoor zij op juridische gronden geen huur hoeven te betalen. NB: Schiphol-Rijk maakt geen deel uit van het terrein van de Luchthaven Schiphol.)

ja

nee

☐
☐

7. Welke verwachtingen heeft u van de ontwikkeling van het aantal werknemers bij de vestiging op Schiphol in 2010? (Svp één antwoordcategorie aankruisen.)

sterke
afname

lichte
afname

stabiliteit

lichte
toename

sterke
toename

weet niet

☐
☐
☐
☐
☐
☐

8. Hoe groot is het aantal vacatures dat u op 30 oktober 2009 had openstaan op de Luchthaven Schiphol?

9. Kunt u het aantal openstaande vacatures opsplitsen naar het opleidingsniveau? (N.B. Het totaal aantal vacatures moet overeenkomen met het antwoord op vraag 8.)

Geen opleidingseisen	Lager niveau (VMBO, voorheen MAVO en VBO/LBO)	Middelbaar niveau (MBO, HAVO of VWO)	Hoger niveau (HBO of WO)	Totaal

10. Wat is de hoofdactiviteit van uw bedrijf op de Luchthaven Schiphol? (Svp nummer vermelden van één van in de **toelichting** genoemde activiteiten.)

Indien u activiteit "23" (Overig) heeft ingevuld, kunt u hieronder kort aangeven wat de hoofdactiviteit van uw bedrijf is:

.....

Vanwege de toegenomen informatiebehoefte ten behoeve van werkgelegenheids- en vervoersbeleid willen we u, net als vorig jaar, vragen naar de eerste vier cijfers van de postcodes van de woonplaatsen van uw werknemer.

11. Wat zijn de eerste vier cijfers van de postcodes van de woonplaatsen van uw werknemers?

(Wij vragen u achter iedere postcode aan te geven hoeveel werknemers er wonen, ofwel de postcodes waar meer werknemers wonen, meer keren te noemen. Zie voorbeeld in toelichting.)

U kunt de gegevens over de postcodes op de volgende wijzen aanleveren:

- Per e-mail naar: *schipholpc@regioplan.nl*
- Op cd-rom.
- Schriftelijk. Indien het niet mogelijk is om de informatie geautomatiseerd te verstrekken kunt u de gevraagde gegevens ook uitgeschreven op een los vel bijsluiten. Ook kunt u een personeelslijst kopiëren, of (in verband met privacy) alleen dat deel, waar de postcodes vermeld staan.

Belangrijk: **Vermeld altijd uw respondentnummer op de cd-rom of uw e-mail bericht.** Dit nummer staat boven uw adres op de eerste pagina van de vragenlijst (één letter en drie cijfers).

Een samenvatting van de onderzoeksresultaten wordt na afronding aan de deelnemers gezonden.

Wij danken u hartelijk voor uw medewerking.

Werkgelegenheidsenquête Schiphol 2009

TOELICHTING**Vraag 1**

Bij werkzame personen (zowel loontrekkend als niet-loontrekkend) worden ook meegerekend:

- vliegend, rijdend en surveillerend personeel
- vertegenwoordigers
- werkzame eigenaren
- personen in eigen dienst die tijdelijk elders werkzaam zijn
- personen die op de teldatum afwezig zijn wegens ziekte, vakantie e.d.
- personen die voor herhalingsoefeningen in militaire dienst zijn
- leerlingen in bedrijven
- thuiswerkers die op de loonlijst staan

NIET meegerekend worden:

- thuiswerkers die niet op de loonlijst staan
- ingeleend personeel

NB: Aan de uitzendbureaus die deze vragenlijst invullen, verzoeken wij het aantal personen op te geven dat op het kantoor van het uitzendbureau werkzaam is - intercedenten en staf - en *niet* de uitzendkrachten die als gevolg van de wet Flexibiliteit en Zekerheid bij hen in vaste dienst zijn gekomen.

Vraag 5

Hoewel vliegend personeel ook dikwijls in de derde categorie (ploegendienst) zal vallen, is het niet de bedoeling dat ze dubbel worden geteld.

Voor de indeling in de tweede en derde categorie is eigenlijk niet de situatie op 30 oktober 2009 bepalend, maar het gehele arbeidspatroon. Een gedeelte van de personen in ploegendienst, zal namelijk op 30 oktober op kantoor tijden werken (onder kantooruren verstaan we: van 7.00 uur tot 18.00 uur). Toch worden zij in de categorie 'ploegendienst' ingedeeld. Hieronder valt tevens iedereen die over het algemeen vòòr 7.00 uur en/of nà 18.00 uur werkt, maar niet in ploegendienst.

Vraag 10

1. Luchtvaartmaatschappij/General Sales Agency (GSA)	13. Benzine en/of oliemaatschappij
2. Vliegtuigfabriek en/of vertegenwoordiging van vliegtuig fabrieken en –onderdelen	14. Bank of financiële instelling
3. Overheidsinstelling	15. Adviesbureau
4. Luchthavenexploitant	16. Openbaar vervoers- en taxibedrijf
5. Luchtbevrachtingskantoor/overslag- en expeditiebedrijf	17. Autoverhuurbedrijf
6. Schoonmaakbedrijf	18. Reisbureau
7. Afhandeling en/of bevoorrading van vliegtuigen	19. ICT
8. Vertegenwoordiging van industriële onderneming	20. Personeelsorganisatie
9. Hotel en/of restauratie	21. Koeriersbedrijf
10. Verkoopgelegenheid voor passagiers en/of bezoekers	22. Particuliere beveiligingsdienst
11. Aannemer en/of installatiebedrijf	23. Overig
12. Werkplaats en/of verkoopcentra van diverse aard	

Vraag 11

De gegevens over postcodes zien er bijvoorbeeld als volgt Of als volgt:

uit:

1013

1013

1509

1700

1701

1701

et cetera

1013 – 2x

1509 – 1x

1700 – 1x

1701 – 2x

et cetera

REGIOPLAN BELEIDSONDERZOEK

Nieuwezijds Voorburgwal 35

1012 RD Amsterdam

T 020 531 531 5

F 020 626 519 9

E info@regioplan.nl

I www.regioplan.nl